

Televizijsko obraćanje visokog predstavnika Paddy Ashdowna povodom obilježavanja prve godine svog mandata

Prije godinu dana sam imao čast i privilegiju da preuzmem funkciju visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini.

Tokom tih godinu dana smo postigli mnogo; ali pred nama je još mnogo toga što treba uraditi.

Kada sam počeo raditi ovaj posao, rekao sam da će moji prioriteti biti pravda i posao.

Te oblasti su još uvijek moji prioriteti, jer znam da su i za vas najvažniji, a sve što sam vidio i čuo tokom proteklih godinu dana je potvrdilo ovaj moj stav.

Promjene su često vrlo teške. Ponekad je ovdje u BiH teško vidjeti rezultate dok se čovjek bori sa svakodnevnim problemima, koji su često vrlo teški.

Polako ali sigurno ostvarujemo napredak, istinski napredak.

Tokom proteklih godinu dana smo uspostavili različita sredstva za borbu protiv kriminala. Sud Bosne i Hercegovine bi uskoro trebao započeti sa procesuiranjem svog prvog predmeta – riječ je o najvećem slučaju trgovine ljudima i prostitucije koji je ikad zabilježen u ovoj zemlji.

Uvodimo red i na političkoj sceni. Drastično smo smanjili imunitet političara i postavili zahtjev da preuzmu političku odgovornost kad stvari krenu pogrešnim tokom.

Ali u ovoj zemlji su politika, korupcija i kriminal još uvijek tijesno povezani.

Moramo prekinuti te veze.

Počeli smo razotkrivati slučajeve krupne korupcije u našim javnim preduzećima, koja bi vam trebala služiti umjesto što vas pljačkaju.

Još uvijek nismo oslobodili BiH od ratnih zločinaca koji bacaju sjenu na ovu predivnu zemlju. Ali smo nedavno proširili front za borbu protiv onih koji pomažu i finansiraju ratne zločince zamrzavanjem njihovih sredstava i sprječavanjem njihovog odlaska u Evropu. Sve je teže onima koji pomažu ratne zločince, i u narednim sedmicama će im biti sve teže.

Ali šta je sa privredom, sa zapošljavanjem?

Pa, nemoguće je imati uspješnu ekonomiju ukoliko ne postoji pravna država. Dakle sve što radimo na uspostavi pravne države će, dugoročno gledano, pomoći u privlačenju investitora i posla u ovu zemlju.

Ali već sada je BiH bolje mjesto za poslovanje nego što je bilo prije godinu dana, zahvaljujući reformama koje su provedene u ovom periodu. Uzmimo za primjer rad Komisije "Buldožer". Sastavljena od najuspješnijih bh. privrednika, ova Komisija je preradila 50 zakona i propisa koji su gušili inicijative i potiskivali smisao za poslovanje i time je učinila BiH boljim mjestom za ulaganja i stvorila pogodnije okruženje za otvaranje novih radnih mjesta. Sada čak i slovenački privrednici dolaze da uče na primjeru BiH.

U međuvremenu, uređujemo i pojednostavljujemo poreski sistem, suzbijajući prevare i rasipanje sredstava koji su uzeli maha uspostavljanjem jedinstvenog sistema carina i poreza na dodatnu vrijednost.

To će biti ogroman korak naprijed. Time ćemo omogućiti da se

novac ulaže tamo gdje je potreban – u javne usluge za vas, umjesto da ide u džepove kriminalaca.

Uspostavili smo odgovarajuću centralnu vladu na čijem je čelu premijer, kao i u svakoj normalnoj evropskoj demokratiji.

Nakon afera sa izvozom naoružanja u Irak i špijuniranja, konačno smo počeli raščišćavati nered u našim oružanim snagama i obavještajnim službama.

Svima je jasno da je neophodna reforma sistema sigurnosti u BiH. Sada će se to i desiti.

Dakle, pokrenuli smo proces. Ali samo pokrenuli. Pred nama je dug put i moramo se kretati još brže.

Ova zemlja mora dati svoj doprinos u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije u regiji.

Moramo ubrazati proces ekonomske reforme. Privatizacija i moderni sudovi za slučajeve bankrota su od ključne važnosti za oslobađanje naših resursa i otvaranje BiH za investicije. Bojim se da nam predstoji težak period prije nego što dođe do poboljšanja. Ali, nemamo izbora. Nema lagodnog načina da se provedu reforme, kao što smo vidjeli na primjerima Mađarske, Poljske i drugih zemalja.

Zbog toga ćemo uskoro morati usmjeriti pažnju na još jedan krupni problem: troškovi organa vlasti u BiH. Znete li da organi vlasti troše dvije trećine vaših poreza na svoje političare i birokratiju, a samo trećinu na vas, građane ove zemlje? U većini zemalja je situacija obrnuta. Da li su nam zaista neophodni svi ti političari? Može li si siromašna zemlja kao što je BiH zaista priuštiti tri puta veći broj organa vlasti nego što ih imaju Sjedinjene Američke Države?

To su vaši organi vlasti. Na vama je da odlučite šta hoćete. Ali to je problem koji ne bi smio još dugo ostati bez rješenja.

Premijer Terzić je postavio cilj za BiH da do 2009. godine postane članica Evropske unije. To je veoma ambiciozan cilj. Moguće ga je ostvariti, ali samo ukoliko budemo provodili reforme i to veoma brzim tempom. Sve zemlje u ovoj regiji će se jednoga dana priključiti Evropi. Ali zemlje koje budu brže provodile reforme će brže biti u Evropi. Mi već rizikujemo da zaostanemo.

Možete računati da ću ja, sa ljudima koje izaberete da vode ovu zemlju, postići taj cilj. A možete računati i na to da ću poduzeti mjere ukoliko ti ljudi ne budu poštivali evropske standarde ili iznevjere vaša očekivanja.

Ja sam praktičan čovjek. A politika je, po mom mišljenju, praktičan posao. To je stvaranje boljeg života za građane. Politika je utvrđivanje problema i njihovo rješavanje. A to je i krajnji cilj procesa reformi, stvaranje boljeg života za vas i vašu djecu.

Iz tog razloga pokušavam što češće boraviti van Sarajeva kako bih upoznao što više ljudi i čuo šta imaju reći građani ove zemlje. Ja sam tokom proteklog perioda putovao po cijeloj BiH i razgovarao sam sa hiljadama ljudi iz svih zajednica. Bio sam sa povratnicima iz Srebrenice, izbjeglicama iz Banja Luke, povratnicima u Bugojnu. A večeras ćemo moja supruga i ja boraviti kod jedne zemljoradničke porodice u Republici Srpskoj.

Gdje god sam išao vidio sam istu stvar: Bez obzira na težinu situacije, bez obzira na ozbiljnost problema koje imaju, građani nastavljaju živjeti, grade svoje kuće i rade, podižu djecu, gledaju u budućnost.

Zbog toga sam i dalje optimista kada je riječ o Bosni i Hercegovini. Ovo je izuzetna zemlja sa talentovanim, hrabrim i odlučnim ljudima.

Zajedno smo postigli napredak tokom proteklih godinu dana.

Ali u godini koja je pred nama moramo još dalje i brže .